

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnisti mesечно K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnisti je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošilja uredništvu, naročnina upravnisti. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Delo ogrske zbornice.

Ogrski politični krogi so si že na čistem, da bode najvažnejše vprašanje bodeče ogrske politike vprašanje volilne preosnove za Ogrsko. To je bilo že za časa volilnega boja vsakemu jasno, ali odkar je takozvana „narodna stranka dela“ dobila večino v ogrski zbornici, ni nikakega dvoma več, da je Justhova zahteva po samostalni ogrski državni banki zakopana in da preostaja za vlado in za opozicijo še samo ena preporna točka in ta je — volilna preosnova.

To vprašanje je potegnilo v borbo grofa Stefana Tiszo, ker njega bolj zanima osoda njegove magnatske tovarišije nego 67. aško načelo. Ono tudi kliče v boj madjarske grofe in barone, ki hočejo sedaj naenkrat igrati vlogo apostolov in rešiteljev madjarskega naroda. Plemenitaši seveda delajo za ujedinjenje 48. aških strank, a ne zato, da zmagajo 48. aške ideje, ampak da ne bi bili neodvisniki prisiljeni delati radikalne politike, ki bi jih znala eventualno dovesti v jeden tabor z magnati, narodnostim in socialistom tako omrženimi in da bi zopet tirali „nacionalno-madjarsko“ politiko, katero so si narodnosti in delavstvo na Ogrskem dobro zapomnili tekom nekaj desetletij Tiszinega „liberalnega“ vladanja. V magnatskih krogih vlada več zanimanja za akcijo grofa Karolyija nego pri 48. aških strankah in grof Stefan Tisza bi se seveda zelo veselil, če bi se ta grofovska akcija posrečila in če bi uspelo zedinjenje „zmerne“ 48. aške stranke.

Zadnje ogrske volitve so sicer odstranile začasno državno-pravna vprašanja in državno-pravne stranke, pač pa so načele vprašanja, v katera se stekajo interesi razredov in katera se tičejo žepov. To je tudi v ogrski politiki najvažnejša točka in zato je čisto gotovo, da bode vprašanje novega volilnega zakona na Ogrskem za madjarske stranke eno najvažnejših. Justhova stranka je opazila važnost tega vprašanja in le radi tega je previdno zavrgla vsa druga. Že nekočkrat je izjavila svojo zahtevo za občo, tajno in enako volilno pravico in bo to tudi ponovno storila v posebni adresi, ki jo bode predložila zbornici kot odgovor na prestolni govor, s katerim je cesar in kralj Franjo Josip otvoril madjarsko zbornico.

To je še namreč edini temelj, kateremu je mogla Justhova stranka pridobiti kolikortoliko popularnosti in to je edino orožje, s katerim bode vedno vznemirjala s Tiszinimi pristaji (baroni in grofi) preobteženo stranko. Če je sploh kaj, kar bi moglo onemogočiti in iztisniti iz stranke grofovsko gospodo, potem je to res samo volilna preosnova, kajti samo potem te bodo oni izgubili pod nogami tla. Za tako operacijo ni ugodna ni indemnitet, ni nova rekrutna predloga. Samo obča volilna pra-

vica — to je danes edino orožje ogrske opozicije in smrtna nevarnost za ogrsko vlado in madjarsko vladno stranko.

Volilna preosnova je uprav krvava potreba za ogrsko državno polovico, kajti krivice, ki se gode nemadjarim narodom in madjarskemu ljudstvu, so res v nebo vpjioče. Vse količkej civilizovane države so v tem oziru preosnovane, vse nenasilne vlade, ki jim je kaj za blagor naroda, so uvedle pravičnejšo obliko narodnega zastopstva, le Ogrska še čaka in njeni magnati se z vsemi štirimi branijo proti pravici. A kakor čas vse prerodi, upamo, da bode tudi Ogrsko. Mesto sedem zastopnikov narodnosti bodedo videli uniti v državno zbornico čisto drugo število, saj bi jih že sedaj moralo biti do sedemdeset. A to se ni zgodilo radi mongolskega nasilja in rumenih paragrafov.

Iz slovenskih krajev.

Semič.

Da je pri nas vse tako brezpogojno udano gospodom iz farovža in njih gospodstvu, se ne smemo čuditi, ako pomislimo, da nas do zadnjega časa skoro nikoli nihče obiskal ni in da delajo omenjeni gospodje, kar se jim poljubi. Ali da je zaslepljenost ljudi tolika, kakor je to pokazal zadnje dni občinski svet, tega dosedaj nismo verjeli. Pred nedavnim časom si je župnik izmislil, kako lepo bi bilo, ako bi imel za svoje krave nov, prostoren hlev. Svojo nakano naznani županu in samoobsebi je umevno (za Semič namreč), da župan v eni prihodnjih sej predlaga, naj se postavi cenjenim farovškim kravam nov hlev na občinski stroške. V zadnjem hipu je prihitel mož, ki je uvidel, da to le ne gre ter s težavo dosegel propad predloga. Tako gre naš župan navdušen v boj za farške zahteve. Plačilo za trud mu je prijazen župnikov pogled in njegovo srce se topi v brezmejni sreči in zadovoljstvu, češ, sedaj pa že nekaj veljamo. Sedaj pa ocenimo tudi njegovo delovanje za šolo. V občini imamo tri taka javna poslopja. Ali kadar pride od vodstva šole kaka prošnja za malo podporo tedaj se odreže junaško g. predsednik v občinskem svetu: „S šolami imamo same sitnosti in izgube.“ In navadno se zgodi, da ne dobi šola ničesar, tudi najpotrebnejšega ne. Za farške krave je treba novih hlevov, a za svoje lastne otroke nimamo denarja. Ko bi se ljudje že vendar enkrat streznili in izpametovali! Ali moramo res zanesti dosledno vsak vinar v nikdar polno bisago? Zadelajmo vendar najprej svoje lastne vrzeli! Skrbimo najprej za ljudsko-šolsko izobrazbo, zahtevamo nadalje obrtnih in strokovnih šol, da se sami gospodarsko povzdignemo, ker le takrat bomo kot možje kaj veljali in nam ne bo treba prosjačiti

prijazne besede niti pri črnih gospodih niti pri ofracenih škričih.

Gospodom pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Črnomlju povemo v pojasnilo, da prebivajo v semiški občini še vedno Slovenci, akoravno se nemški šulferanj zadnje čase zelo trudi in kakor Moloh steza svoje kremplje po naših otrocih, da nam jih poturči. Zahtevamo, da se nam razna obvestila pošiljajo v slovenskem jeziku, ki ga umemo; nemške dopise pa smatramo za brezmejno izzivanja, proti čemur odločno protestiramo.

Slovanski Jug.

Avstrijci v Črni gor. V bližini Bara v Črni gori imajo avstroogrski državljani precej zemljišča v svoji lasti, kar bi rada dobila črnogorska vlada za se. Že dalje časa si prizadeva, da bi razlatala tuje in ker je opetovano nastavila primerne stalne cene za posestva, cene, ki nikakor ne odgovarjajo pravi vrednosti, je posredovalo ministrstvo za zunanje zadeve in avstroogrsko poslaništvo na Cetinju v korist svojih podanikom. Razlastitev se bode pač izvrševala in zavlačevala, ker je treba skoro v vsakem slučaju, da izpregovorijo avstrijske oblasti. — Neka slovanska korespondenca javlja, da je javila črnogorska vlada, da morajo v desetih dnevih prodati svoje nepremičnine ali pa si dobiti črnogorsko državljanstvo, ker jim bode drugače vse odvzeto. Zadnji čas je Črna gora baje razlaševala Avstrije in jim včasih plačevala samo po desetino vrednosti. Ne vrši se pa to iz barbarskih vzrokov po pruskih vzorih (Poljaki), ampak na korist italijanski trgovski družbi, ki je prevzela nalogo urediti in modernizovati barsko pristanišče.

Splošni pregled.

Boromejska okrožnica.

Dunajske starokatoliške fare predstojnik se je posvetoval s člani cerkv. odbora o proglašenju boromejske okrožnice in svet je sklenil, da za sedaj ne bode storiil nobenih korakov, pač pa bode pričakal rezultate in sklepe posvetovanj starokatoliške sinode, katero je sklical za 14. in 15. avgust starokatoliški škofijski upravitelj Czech v Warnsdorfu. Za sedaj je predstojnik starokatoliške občine izjavil samo, kako stališče zavzemajo starokatoličani napram okrožnici in je med drugim omenil, da je to samo nov papeški naval na Avstrijo, če se proglašja okrožnica v Avstriji, ko se v Nemčiji ni smela. Starokatoličani vidijo v okrožnici same žalitve in kalitve verskega mira. Za protestanti bode v potrebni obliki protestirali po sklepih sinode torej tudi starokatoličani.

Angleški proračun za brodovje.

Prvi angleški minister Asquith je te dni govoril o proračunu za angleško brodovje in se je pri tem oziral na razne druge velevlasti. Govoreč o Italiji se je izrazil, da mora Anglija vzeti Italijo za zgled in da mora imeti po razmerju z njo 4 nove dreadnoughte, katere bode treba dokončati v letih 1913 in 1914. Dotaknil se je nadalje Avstrije in velel, da se tudi tu gradi najmanj eden nov dreadnought in da torej ni odveč, če misli Anglija na izpopolnjenje brodovja, ko se vendar vsaka država za to najbolj briga. Govoril je še končno o Nemčiji ter resno svaril one, ki verujejo prijaznim nemškim obrazom in laskavim besedam. Zaključil je, da nikdo bolj ne obžaluje teh novih izdatkov nego on, kajti on dobro uvidi, kako koristno bi se dala vsota za kaj koristnejšega porabiti, ali varnost je najboljšje jamčenje za razvoj in socialne preosnove. Vprašal je končno še sam sebe, da li ni kakega sredstva, ki bi omogočilo trajen red med narodi, zlasti med Angleži in med Nemci, ali uvideti bode moral Asquith in se uveriti prej ali slej, da ga ne more biti, kajti oba naroda vodi bolesten pohlep za blagom in po tuji lasti. To je vzrok vojsk in grozovitih davkov.

Kitajci o ruskojaponskem dogovoru.

Poluradni kitajski „Shanghai Times“ izjavlja, da je ruskojaponski dogovor nova izguba za Kijo, kar se ljudstvu nikakor ne sme prikrivati, ker bi ono to itak izpoznalo radi otežkočene uprave v deželi. Po kitajskih nazorih je Kina sedaj prisiljena, da igra vlogo onega, ki gleda kako se drugi z njim v lastni deželi igrajo, dočim mora on to z neutrušeni upravičenimi željami mirno trpeti. Mandžurija je baje na istem potu kakor Koreja (na potu izgube in aneksije) in sedaj ne stoji več v onem razmerju napram Pekingu kakor druge krajine. — No, počasi se je začelo tudi tam za kitajskim zidom svitati, ali prepozno.

Obrambni glasnik.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je dobila na glavni skupščini dne 3. julija t. l. izročene sledeče darove I. s. A. družbena pisarna je prejela: a) v gotovini: podružnica Škofljica 200 K, delavce v tobačni tovarni, tu, 5 K, kegljaški klub „Ruši“, tu, za obramb. sklad 200 K, neimenovan, tu 100 K, železniški uradniki južne železnice tu, za obr. sklad 200 K, dr. Josip Kolšek, Laški trg, 200 K, Ivanka Mikuž, tu, za obr. sklad 200 K, neimenovan, Dunaj 10 K, podružnica v Polzeli, za sklad, 2. kamen 200 K, Julij Zigan, Polzela 20 K, podružnica Kropa, Kamna gorica itd. 52 K, moška in ženska podružnica Vrhnika, za obr. sklad 200 K, župnik Fr. Škrjanc, tu 5 K, podružnica Trebnje

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

(39)

Grofica je polagoma vstala. Še enkrat se je z obupnim pogledom ozrla na papeža.

„Z Bogom, Rodrigo!“ je dejala.

„Bog vas čuvaj, hčerka moja!“ je odgovoril papež.

Honorata, grofica Alma, je odšla z omahujočimi koraki. Jedva pa se je odstranila, že se je papež vzravnal.

„Per bacco!“ je zamrmral. „To je bil nepričakovan poset.“

„Skoraj pozabil sem jo že!... Na srečo me je sama zopet opomnila nase.“

Starec se je ostro nasmehnil. Nato je odgrnil zaveso in stopil v sosednjo sobo. Tam je sedela v polmraku moška postava.

Bil je Cezar Borgia, Cezar sam, ki ga je bil papež pripeljal s seboj v tistem trenutku, ko so mu izročili zlati križec grofice Alma.

„No, ali si si šla?“ je vprašal stari Borgia.

„Vse!... Grom in peklo... To montefortsko gnezdo razdrem do tal.“

„Razen če te bojevita Beatrice...“

„Primavera!“ je dejal Cezar in prebledel.

„Slišal si, kakšna prijazna čustva goji do tebe!“

„Skrbel bom, da jih izpremeni!“

„Dotlej pa imava eno sovražnico več, po neuspehu, ki ga je prišla iskat... Ta grofica Alma... na katero

sem se pravzaprav zanašal, da mi bo pomagala uglasiti napotja in omogočiti tvoj zakon — ona zdaj ne samo ne bo najina zaveznica, ampak obrnila se bo proti nama ter izpremenila čustva navadne antipatije, ki jih utegne imeti Beatrice do tebe, v smrtno sovraštvo...“

„Tako je... ako dospe v Monteforte... Kar se pa tiče njene hčere, je morda ne bo videla tako kmalu.“

„Kaj hočeš reči?“

„To, da so videli Beatrice v okolici Rima.“

„V okolici Rima!“ je kriknil papež, ki ga je stresla ta novica. „Ah, ti Sforza so zares strašni nasprotniki... Idi Cezar... Idi, sin moj... Jaz pa hočem moliti, naj nebo dodeli, da se mati in hči ne vidita več!“

„To jemljem nase!“ je zarenčal Cezar.

Hotel je planiti ven. Papež mu je mignil, naj ostane.

„Oh, res,“ je dejal, „grofica je pozabila tukaj majhno zlato razpelce... Vidiš ga!... Menim, da jo lahko še dohitiš ter ji izročiš to svetinjo, ki ji mora biti jako draga, če se ne varam.“

Cezar je pozorno gledal očeta.

„In še to,“ je povzel papež, „ako razpelo ni natanko njeno, je njenemu vsaj do pičice podobno... Samo majčkeno razlika je med njima... Vidiš, Cezar, le poglej... Na grofičinem razpelcu je Krist brez trnja... na tem pa je glava venčana s trnjevo krono... Glej... in tukaj, vidiš, je med trni eden jako oster, per bacco... hudo se mora zboti, kdor ne pazi.“

„Dajte mi ga, oče!“ je dejal Cezar s hripavim glasom.

Izrgal je razpelce iz papeževih rok in planil iz sobe.

— — — — —

Grofica Alma se je naglo napotila nazaj in se vrnila k poštni kočiji, ki jo je čakala v hrastovem gozdiču ne-

daleč od Florentinskih vrat. Sedla je vanjo, in kočija se je odpravila na pot.

Ni pa še bila petsto korakov daleč, ko je pridrevil v polnem diru jezdec, ki jo je dohitel in namignil postiljonu naj ustavi. Voznik je ubogal.

Jezdec se je sklonil do vrat kočije in važno pozdravil. Grofica je dvignila glavo in spoznala moža.

„Cezar Borgia!“ je zamrmrala in prebledela.

„Jaz sam, milostljiva. Dasi sta najini hiši v sovraštvu, vendar sem vam hotel izraziti poklone svojega spoštovanja...“

Ko je hotel moj častiti oče poslati slugo, da vam vrne neko reč, ki ste jo pozabili, nisem maral, da bi bil ta sluga kdo drugi kakor jaz!“

„Kaj pa sem pozabila?“ je vprašala grofica.

„Ta križec... Oče mi je zatrdil, da vam bo nedvomno jako žal, ako ga izgubite... Hotel sem vam priskrbeti to malo bolešč.“

Grofica se je žalostno nasmehnila.

„Hvala vam, gospod,“ je dejala in zardela.

Iztegnila je roko, da bi sprejela razpelce, ki ji ga je Cezar ponujal. V tem trenutku pa je lahko vzkrinknila.

Neka ostrina na razpelo ji je bila oprasnila dlan; toda praska je bila tako neznačajna, da se je jedva videla.

„Jaz nerodna!“ je vzklisknil Cezar. „Ali vas boli, milostljiva? ... tega si ne bi mogel odpustiti.“

„Nič ne de...“

„Z Bogom torej, milostljiva... Moj popravek je storjen... Dajte, da dodam samo še besedico: to je, kakorkoli se zgodi, kakršnekoli bodo nujnosti politike in vojne — vselej bom ohranil do vas in do vaših čustvo goreče vdanosti.“

(Dalje.)

60 K, moška in ženska podr. Kranj, za obr. sklad 336 K, podružnica Unec, po gospe Sebenikar 61 K, podružnica Dobrunje 100 K, celjski gimnaziji, za obr. sklad 200 K, Fran Treiblar, St. Rupert 10 K, kegljaška zveza „Edinost“, tu, obr. sklad 200 K, slovensko omizje v „Sladki luknjici“ v Celovcu za obr. sklad 20 K, natakar Lipe v „Evropi“, tu, svojo napitnino dne 3. julija 6 K, S. Treo, tu, 20 K, Stele, Svetec, oba kršena pri istem kamnu a 1 K, 2 K, skupaj 2607 K. b. v hranilnih knjižnicah: slovenski trg. akademiki v Gradcu 67 K, B. blagajnik A. Hudovernik je prejel a) v gotovini: podružnica v Planini 30 K, ženska podružnica Zagorje 104 K, ženska podružnica Zagorje in pokroviteljstva 200 K, podružnica Rajhenburg, za obr. sklad 100 K, narodni duhovnik, tu, za obr. sklad, 2. kamen 120 K, podružnica Vransko 160 K, Ant. Kalister, Trst, za obr. sklad 200 K, podružnica Vuzenica, za obr. sklad 100 K, ženska podružnica Trst, 2500 K, podružn. Vuhred i. s. od podružnice 100 K, od gospe Pahernik M. 100 K, skupaj 200 K, za obrambni sklad: podružnica gornjesavinska ženska v Mozirju i. s. po mali Stanki 160 K, po T. Ježovnik, brzojavno 100 K, skupaj 200 K, za obrambni sklad. „Malčki“ v Mozirju, po Stanki 20 K, mariborska ženska podružnica, za obr. sklad 200 K, ženska podružn. v Pevmi za obr. sklad 200 K, odposlanci koroških Slovencev za obr. sklad 200 K, rodoljub v moški podr. v Radovljici 50 K, Iv. Murnik, tu, za obr. sklad 100 K, Iv. Murnik, tu, mesto pozdrava 20 K, skupaj 120 K, učenci šentjakobske šole v Trstu 100 K, podrž. Kranjska gora za obr. sklad 100 K, „Rdeča marelja“ v Pulju, za obr. sklad 200 K, dr. E. Dereani, Gorica 1000 K, Slovenci v Ameriki 1000 K, skupaj 7104 K, b) v hranilnih knjižnicah: preferanciji v Škofji Loki za obr. sklad 200 K, celjske podružnice 1000 K, skupaj 1200 K. Svota vseh prejemkov na skupščini znaša torej 10978 K. Družba je še prešla po poštnem čekovnem prometu, veliko prispevkov za jubilej. Ti zneski se radi pomanjkanja prostora sedaj ne objavijo, ampak v mesečnem izkazu za julij, t. j. začetkom meseca avgusta t. l.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 9. julija 1910.

Družba sv. Cirila in Metoda je sprejela v zadnjem času sledeče izredne dohodke: Slovenski abiturienti mariborskega učiteljskega pri okrogli mizi 10 K. Gospod I. Rogel v gostilni pri Didiču v Idriji „Kontra Straži“ daroval 6 K. Dr. Jos. Špešic v Središču jubilejni dar 30 K. — Bohinčeva, Kokotova in Medvedova obitelj iz Pišec 10 K mesto venca na grob umrle gospe Magdi Tomšičevi. — Ljubljanski in šišenski Sokoli v Ribnici pred odhodom v Sodražico, ker sta Marija in Stanko Podboj lepo dekmovala pesmico: „Oba junaka“ — darovali 5 K. — Cirila Jezovnik iz Velenja zgubljeno stavo v prid Cirilmetodariji 7 K. Gospod Jernej Tominc v Lembahu mesto venca na krsto umrle gospe Magdalene Tominc 12 K.

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: Pan „Posavčev“ na Dunaju, plačal 600 K; Učenke dekliške šole v Trstu plačale 84 K. Ivan Plantan, c. kr. notar v Ljubljani plačal 200 K. Slovenski železniški uradniki v Trstu podpisali 5 kamnov. Podružnica Polzela plačala 200 K. Podružnica na Vrhniku plačala 200 K. Celjski gimnazijci plačali 200 K. Omizje v „Sladki luknjici“ v

Celovcu plačali 20 K. Učiteljsko društvo za celjski okraj. Kegljaska zveza „Edinost“ v Ljubljani plačala 200 K. Ženska podružnica v Mozirju po mali Stanki 100 K, po pošti 100, skupaj 200 K. Dragotin Hribar, tiskar v Ljubljani plačal 200 K. Narodno ženstvo v Ljubljani. Čitalnica v Škofji Loki. Oskar Deu, c. kr. okr. sodnik v Škofji Loki in sestra gospa Eggenbergerjeva. Podružnica Sevnica plačala 100 K. Moška in ženska podružnica v Kranju plačali 336 K. — Bralno društvo v Trziču plačalo 50 K. Skupina rodoljubov v Gorenji vasi plačali 60 K. Narodni duhovnik na račun II. kamna plačal 120 K. Balister Anton v Trstu plačal 200 K. Podružnica Vuzenica plačala 100 K. Podružnica Vuhred plačala 200 K. Ženska podružnica v Mariboru plačala 200 K. Ženska podružnica v Mariboru plačala 200 K. Ženska podružnica v Pevmi plačala 200 K. Odposlanci koroških Slovencev plačali 200 K. Rdeča marelja v Pulju plačala II. kamen v znesku 200 K. Slov. narodne abiturijentke v Gorici plačale 200 K.

Dnevne vesti.

Protestni shod v Mostah. Velikansko ogorčenje med volilci. Včerajšnji protestni shod „Pod lipo“ v Mostah je uspel kar naj-sijajnejše. Nad 300 zavednih naprednih volilcev je z vso odločnostjo protestiralo proti nezasišlanemu nasilju od strani klerikalcev in proti zavlačevanju rekurza od strani vlade. Volilci so z veliko pozornostjo sledili izvajanjem gg. govornikov in večkrat dali duška svoji ogorčenosti. Dr. Žerjav konstatira najprej, da so „mladi“ priredili shod vsled potrebe, katero so uvidevali in ne pod firmo izvrševalnega odbora narodno napredne stranke. Nato razjasni volilec ves položaj. Že pred enim letom je bil izvoljen čisto nov občinski odbor, ki pa niti do danes še ni mogel stopiti v akcijo. Klerikalci so proti volitvam vložili rekurz, ki še sedaj po preteku 13 mesecev ni rešen in sicer vsled izrečne želje dr. Šusteršiča. Pri občinski upravi ne more biti vse v redu, kajti drugače bi se klerikalci nikakor ne bali rešiti svojega lastnega rekurza. Čemu pa so volitve, če izvoljenci ne pridejo do zastopstva. Mi smo tega večnega čakanja na rešitev rekurza postali že siti in glasno protestiramo proti zavlačevanju rekurza v prid eni politični stranki. Klerikalci, ki hočejo na Dunaju kar potepati vso vladu, so pri nas v bratskem objemu združeni z nemškutarsko vladu in hočejo vsak odpor proti klerikalcem s silo zatreti. Boj proti novoizvoljenemu občinskemu odboru je nepošten in zato mora vsak zavezanec Moščan odločno zahtevati, da vendar enkrat nastopi definitiven odbor in te svoje želje hočemo tudi sporočiti vladi. (Živijo klici.) — Prof. Jug kritizira nato škandalozne razmere v občini. Stari klerikalni odbor si domišlja, da žive v Mostah sami čuki, ki ne potrebujejo nobene nočne razsvetljave. Druge občine poskrbe vsaj za dobro pitno vodo, pri nas niti tega ni. Občina nima nobenega poštnega nabiralnika, pravih cest sploh ni, ampak samo jarki. Naša občina je podobna v blato zavoženemu vozu, v katerega sta vpreženi dve kljusi, klerikalna stranka in naša vlada. A mi smo bič, ki ne moreneha biča te kljuse. Naš protest mora slišati tudi vlada, zato vztrajajte odločno pri svojih zahtevah in iz nek-daj trohnelih klerikalnih Most bodo nastale popolnoma nove, napredne Moste. Socijalni demokrat Lavter se dotakne tudi šolskega

vprašanja in protestira proti šoli pri sv. Križu. Napada klerikalne občinske odbornike, ki se za šolsko vprašanje popolnoma nič ne brigajo. In to je tudi čisto umevno, kajti klerikalci hočejo, da blodijo ljudje v večni temi, da jih tako toliko lažje izkoriščajo. Pozivlja vse napredne elemente k složnosti, kajti klerikalci čakajo samo na razdvojitve naprednjakov in potem bodo razpisali nove volitve. Živinozdravnik Ribnikar opisuje v kratkih in jedrnatih besedah vso klerikalno rokomavharsko gospodarsko politiko. V Švico so poslali same črne duhovnike mesto kmetov na poučni izlet. Boljše prašiče, katere so kupili na Nemškem, so prodali nekemu nemškutarskemu grofu, grofove pa, ki niso bili nič vredni, so pa prodali kmetom. Kako so narodni, nam priča slučaj „Kranjska šparkasa“. Sam škof se je pognal v boj zanj. V blaznici umirajo ljudje za jetiko itd. Tako ne more iti dalje. Pozivlja vse navzoče v boj proti klerikalizmu in klerikalnovladnemu terorizmu. (Viharno odobravanje.) Na koncu je hotel zeljar Oražem s četico svojih črnihov delati zgago in je na vse mogoče načine opravičeval sedanji odbor. Toda skupil jo je zelo dobro in je osramočen odšel v drugo sobo. Posebno se je odlikoval tudi neki Krpe. Tov. Šeme predlaga sledečo resolucijo: Na protestnem shodu v Mostah, dne 17. julija zbrani občani protestiramo proti nezasišlanemu zavlačevanju rekurza radi občinskih volitev v prid klerikalni stranki. Zahtevamo od c. kr. deželne vlade takojšnjo rešitev, da nastopi novoizvoljeni občinski odbor, ki naj energično vzame v roke delo za napredek občine Moste. Resolucija je bila sprejeta soglasno. (Viharni živijo klici.) Predsednik nato shod zaključil.

K podraženju mesa. Dan na dan čitamo v raznih časopisih o neopravičenemu in samovoljnemu podraženju govejega mesa. Tudi z nami, Dolenjci, se igrajo mesarji, kakor jih napade volja. Posebno pa v Ribnici vlada v tem oziru strašna draginja! Hočeš — nočeš — moraš, to je parola naših bratov mesarjev, in po tej se morajo ravnati vsi. Pred nekaj leti je bila cena govejemu mesu 1 K 20 h pri kg in lansko leto je vsled pomanjkanja krme poskočila cena na 1 K 28 h pri kg, toda to, po izjavi mesarjev, le radi pičle letine. Pa poglejmo letos, ko je vendar toliko sena, da ga kmetič komaj pod streho spravi, — le poglejmo, kako je letos s ceno mesa. Toraj pozor in čudite se vsi! Letos je ravno radi preobite krme cena mesu poskočila za 8, reci osem vinarjev pri kg, tako, da te stane kg govejega mesa, včasih tudi žilave, pristne hrvaške buše 1 K 36 h. In pri vsem tem imamo tudi mi tri vrste mesa. In sicer te stane 1 kg prve vrste 1 K 36 vin., 1 kg II. vrste dobiš za nizko ceno 1 K 36 vin. in najcenejša, tretja vrsta pa pride na 1 K 36 vin. pri kg. Pri takih razmerah smo prisiljeni si na kak drug način pomagati, saj je meso po najbližji okolici veliko ceneje. Pomagajmo si toraj sami, če nam v kratkem ne pomagajo merodajne osebe, katere vse to samovoljno, protizakonito početje mesarjev od strani opazujejo k vsemu pa ne zinejo ne besedice! Zganite se toraj vi — če ne se zganemo mi! Več zakonskih mož in gospodinj!

Razmere pri mestni policiji ljubljanski so priznane slabe, to je javna tajnost. O mizerni plači stražnikov, ki jedva zadošča za stradanje, niti ne govorimo, istotaka ne o pomanjkanju moštva, ki postaja od dne do dne bolj občutno. Najbolj vnebo-

vpijoč je službeni red, ki daje predstojništvu možnost, izrabljati ljudi preko normalne dobe, in vzlasti to, da mora revež stražnik, izmučen od 24-urne službe, pogostoma tudi premočen od dežja in znoja, brez premora v takozvano policijsko „šolo“. Ta je zaduhel hlev z ozačjem, nasičenim z bacili, kjer se v prostoru pičle sardinove škatlice pari po 25 mož po celo poldrugo uro v takšni tesnobi, da ni mogoče premakniti komolca. Ne le, da je takšno početje z ljudmi proti vsaki morali, ne le, da odbija od vstopa v službo najmožnejše moči, nego mi se čudimo, kako more ljubljanski magistrat, ki tako skrbi za zdravje lastnih uslužbencev, sploh izdajati kakršnekoli zdravstvene naredbe. In kadar takšno trpinčeno oko postave zapisuje suroveža, ki je stopil mački ali psu na rep, zaradi mučenja živali — ne vemo, če baš odpušča svojim predstojnikom njihovo mučenje ljudi!

Čehi v Ljubljani. V soboto zvečer ob 1/9 je prišlo z gorenjskim vlakom okolu 40 čeških izletnikov v Ljubljano. Med izletniki je bilo tudi nekaj dam. Na peronu zbrano slovensko občinstvo je goste pozdravilo z navdušenimi „Živijo“ in „Nazdar“ klici. Goste je sprejelo in pozdravilo zastopništvo češko-slovenskega kluba v Ljubljani. Nato se je vršil v hotelu Tivoli priateljski sestanek.

Iz voznikega življenja. Ko sta včeraj dva hlapca po Krakovski ulici navzdol zelo naglo in neprevidno peljala sodavico, sta na vogalu Vrtno in Krakovske ulice zadel v hišo št. 20 s tako silo, da se je voz potrl, pobilo nekaj steklenic, konju se je pa utrgala pripraga in je dirjal po Čevljarški ulici, kjer so ga ustavili. Tudi neprevidneža sta se pri sunku voza ob zid poskodovala. — Na Kongresnem trgu je zadel nek izvožček ob samokolnico Jakoba Ogrizka in ji zlomil oje. Kriv noče biti nobeden.

Iz Sodražice. Krasno je uspela tukajšna ljudska veselica in korist družbi sv. Cirila in Metoda ter Sokola, ki je prinesla nad 1200 K čistega dobička. Vsa čast sodražkim rodoljubkinjam in rodoljubom.

II. zlet „Gorenjske sokolske župe“. Delavnost gorenjskega „Sokola“ se je že šestkrat omenjala in hvalila, na drugem župnem izletu je pa pokazal, da povsem zasluži to pohvalo. Včeraj se je zbralo na Jesenicah okoli 300 Sokolov, ki so pokazali, da gredo nevstraheno naprej do svojih začetnih ciljev. Popoldne se je vršila tekmovalna telovadba, ki zasluži priznanje najboljših kritikov. Naj se omejimo samo na to pohvalo, ker v podrobnosti se radi pomanjkanja prostora ne moremo spuščati. Popoldne je bila javna telovadba župnega članstva, članic in naraščaja. Pri jako precizno izvršenih prostih vajah je nastopilo okoli 140 članov. Nastop naraščaja, (160) je za svoje dobro izvedene vaje žel obilo odobravanja. Ni nas treba biti strah na bodočnost, ako pogledamo to mladino, ki že sedaj dela za prosep naroda. Posebno je pa ugajal tudi nastop gorenjskih „Sokolic“, ki so bile ob odhodu iz telovadišča nad vse burno pozdravljene. Kakor rečeno, red vzoren, izvedba vseh telovadnih točk naravnost krasna. Obisk je bil jako izboren in ljudska veselica se je vršila v najlepšem redu in najboljšem razpoloženju. Pohvaliti moramo tudi orkester Slovenske Filharmonije, ki je sviral neutrudno ves dan pri vsi prireditvi in tako zaokrožil nje lep uspeh. H koncu naj omenimo še Jesenice, ki so se za ta vesel dan oblekle v praznično obleko. Doma lega vse hiše so bile okrašene s samo slovenskimi trobojnicami. Sprejemi in obhod se je vršil nad vse impozantno, nič ni pomagalo vse agitiranje proti „Sokolu“, naše ljubke Jesenice so vseeno obsipale naše bojne čete s cvetjem in iz grl našega ljudstva je oril proti nebu „Živijo“ in „Nazdar“.

Um se je omračil včeraj 19 letnemu dijaku R. H. iz goriškega okraja. Mladenič je prišel s svojo materjo v Ljubljano ter hotel iti prostovoljno k vojakom. Ko se je vračal domov, se mu je nenadoma na kolo dvoru omračil um in postajal je vedno bolj divji. Začel je groziti, da skoči v vodo, da bo umoril sebe in mater i. t. d., tako, da ni preostajalo drugega, kakor da je nesrečnega mladeniča vzela v varstvo policija in ga na zdravniško odredbo z rešilnim vozom prepeljala v blaznico.

O ljubljanskih mesarjih se je že slišala marsikatera pikra beseda. Njihovi neverjetni druginji pa se je pridružila sedaj še nadutost in ošabnost nekaterih, da naravnost odvrčajo ljudi od sebe. Včeraj je bila neka gospa na ljubljanskem trgu in je hotela kupiti za svojo malo rodovino četrtil kilograma mesa, a mesarji so ji zabrusili, da četrtil kilograma ne dajo. Gospodinja je seveda morala kupiti kosti, katere ji je mesar dal. Mi pa sedaj vprašamo, so li že oni mesarji res tako obogateli, da nočejo dobiti za četrtil kilograma mesa 46 vinarjev. In če so mesarji res tako bogati, čemu so potem tako dragi?

Zopet zaplenjeni smo bili včeraj radi notice o vladnih uradnikih. Za sedaj moramo zadevo torej opustiti, a dana nam bo priložnost, da bomo o tem še javno govorili.

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Pismo iz Zagreba.

(Konec.)

Drama je bila celo leto jako zapostavljena. Domačih novitet so igrali štiri. Pravzaprav bi smele šteti le dve: Milana Begovića „Stana“ in Petra Petrovića „Duše“. „Boleslava“ od Stepana Miletića so dali bolj iz pijetete, kakor iz prepričanja, da je delo res dobra drama; „Zlatokosi kraljevič“ od Ogrizovića pa je božična feerija, napisana in igrana v prvi vrsti za otroke. V brošurici, ki jo je izdala uprava gledališča koncem sezone se hvali malo prebahato, da je bil „repertoar sestavljen bujnom raznolikostju“ ali publika žalibože ni imela prilike diviti se tej bujnosti. Posebno slovenski repertoar je bil zelo skromen in preskromen. Ni se igrala niti ena češka, srbska, slovenska in bolgarska noviteta, od Rusov samo Andrejev.

Uprava je protežirala francoske glume in operete. Če ne bi bilo dramskih gostovanj v juniju — za nas in naše podnebej prekasno! — bi posebno drama končala z žalostnim moralnim deficitom. S takimi sredstvi, kakor jih ima na razpolago naše gledališče — v pretekli sezoni je imelo 612.735 kron dohodkov, bi se vsekakor dalo storiti kaj boljšega, lepšega in koristnejšega. Tako pa je naš gledališni list izgledal mnogokrat kakor tedenski repertoar kakšnega dunaj-

skega „Vorstadtteatra“. Sama „Dolarprinca“ in tista lahka muza francoskih komedij, ki so si podobne, kakor krajcar krajcarju.

Toda gledališče je zaprto — za počitnice so prav okusno dekorirali balkon s cveticami — in občinstvo se zanima za druge stvari. Tako uporno rebelanstvo, kakor so ga uprizorile kremžke gospodinje proti mesarjem, bi bilo v Zagrebu nemo-goče. Pri nas štrajkajo producenti. Bolgarji namreč, ki imajo v okolici svoja polja in ki obskrbujejo celo mesto s sočivjem, so dva dni ostali doma in niso poslali na trg niti za prgišče petršila, ker jih je hotela mestna občina preseliti iz Jelačićevega na Preradovićev trg. Zmagali so oni in prodajajo svojo zelenjavo zdaj na obeh trgih ali za spoznanje dražje, kakor prej, čeprav obljubuje občina regulacijo tržnih cen že od pamtiveka. Zagrebčani imamo sicer svojo mestno mesnico, a zato meso ni nič ceneje kakor drugje. Pekarna, ki jo je prvega odprla neka delniška družba sicer ni mestno podjetje, vendar peče res dober, velik in cenjen kruh, da se je že vzdignilo vseh 52 drugih zagrebških pekarjev in se jezi na delniško družbo, na magistrat in na občinstvo, ki ima rajše večje, kakor majhne žemlje.

Želeti bi bilo, da bi se ustvarilo še par podrobnih podjetij, da ne bi bilo občinstvo izkoriščano kakor doslej. Saj je v Zagrebu večja draginja kakor na Dunaju. Posebno cene stanovanj so horendne. Zdaj že par let zidajo delavske hiše, a jih še niso

postavili. Pri vsaki seji se menjajo načrti in kdo ve kdaj se bodo mogle izprazniti razne luknje, ki so leglo tuberkuloze in drugih bolezni.

Sicer pa se v Zagrebu ne zanimamo le za take prozaične stvari. Pred par dnevi je bil tu zasačen tat, ki je oropal kapucinsko cerkev na Reki. Izvil se je detektivu in ga rani, vendar so ga naši Sherlock Holmesi zopet izsledili, čeprav šele v Mariboru. Zanimivo je, da je ukradena Mati božja na Reki naredila prav dober „kšeft“, — ali pravzaprav kapucini v njeno ime. Kakor javlja „Hrvatstvo“ — naš „Slovenec“ — so nekatere hiperbožne gospe nabirale pred cerkvijo brože, prstane, verižice in denar s takim uspehom, da je že toliko nabranega, kolikor je bilo pokradenega. In zdaj, ko so zasačili tata in njegov rop, bo imel kip Matere božje dvakrat toliko dragocenega lišpa, kakor prej. Nečimernost je sicer, kakor pridigajo duhovniki, le lastnost grešnikov, ali vendar obešajo na mrtve podobne svetnikov in svetnic take prazne ničnosti, ki bi rešile kdove kolike siromake gladi in pomanjkanja in pomogle kdove kolikim otrokom do boljše vzojge da ne bi postali enkrat potepuhi in tatovi.

Na Savskem polju imamo svoj pravi pravcati zagrebški „hanger“. Inženir Penkala dela že par mesecev aeroplan. Letel še ni — vendar so mu že ukradli obleko za letanje. Morda ta smola nima nobenega predpomena, Zagrebčani nismo praznoverni.

Poluks.

Ponesrečen kolesar. Ko se je v soboto hotel pravnik Anton O. v Komenskega ulici s kolesom umakniti nekemu nasproti vozečemu kolesarju, je prenapel zavil in padel s kolesa. Pri padcu si je izpahnil desno nogo. Ponesrečenca so prepeljali z izvožkom na njegov dom.

Poneveril je v Wolfsbergu natak Herman Büling, 19 let star, rodom iz Riederna na Saškem ter svojemu gospodarju odnesel 64 K denarja.

Vlom v nabiralnik pri sv. Krištofu je izvršil včeraj popoldne neznani tat. Tat je bil najbrže prepaden, ker ni pobral vsega denarja. Vlom so zaznali otroci in poklicali cerkovnika, ki je o tem obvestil policijo. Sumi se, da je tat v sorodu z onim, ki je vlomil v cerkveni nabiralnik na Viču.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ na Viču priredi v nedeljo, dne 31. julija na obsežnem senčnatem vrtu g. Ivan Jelačina na Glincah veliko ljudsko veselico. Predpriprave so že v polnem tiru. Na vrtu, kateri bode slavnostno okrašen, postavljenih bode več krasnih paviljonov, v katerih bodo prodajale rodoljubne gospodične raznovrstna okrepčila ter same druge k veselici spadajoče predmete. Da pa se vse naprave ne izdajo obenem, moramo ostalo pripraviti za prihodnjič in pripomnimo, da kdor je minulo leto posetil sokolsko veselico 5. septembra, gotovo ne bode zamudil prilike in se iste gotovo tudi letos udeležil, ker bode gotovo v vsakem oziru prekašala lansko. Ker je veselici prostor oddaljen pičle pol ure od sredine mesta, torej jako pripraven za sprehod, bodisi za meščane, kakor tudi okoličane in se isto nedeljo tudi še praznuje prejšnje cerkveno žegnanje na Viču in Glincah, pričakuje se od vsega slavnega občinstva, katero je naklonjeno temu mlademu v naši občini tako potrebnemu društvu, mnogobrojne udeležbe, s katero ga bode isto vspodbudilo še k uspešnejšemu delovanju. Pripomni se še, da ima vrt z gostilniškimi prostori v najemu znani gostilničar Balija, kateri je vse prostore okusno uredil in bode slavno občinstvo z vsem kar najboljše točno in ceno postreženo.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so darovali: 400 K: Kranjska deželna blagajna, Ljubljana; po 100 K: Posojilnica v Celju in Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani; 50 K: Notranjska posojilnica v Postojni; po 20 K: I. Kögl, Hôtel Balkan, Trst, dr. Jan. Ev. Krek, drž. posl. itd., dr. Ant. Podpečnik, zobozdravnik na Dunaju in dr. Jak. Zmavc, c. k. prof. v Ljubljani; po 10 K: Fr. Gogola, c. k. rač. ravnatelj, Ivan Okretič, c. k. generalni advokat, Dunaj in Ignacij Supan, učitelj, Brežice; 8 K: dr. Milan Škerlj, c. k. min. podtajnik, Dunaj; po 5 K: Fr. Cerar, tovarnar, Stob pri Domžalah, „Goriški“ v Gorici, D. Sinkovič, c. k. prof., inženier Ign. Šega, Ant. Trstenjak, kontrolor mestne hranilnice v Ljubljani; 5 K: Jak. Žnider, akad. kipar, Dunaj; 2 K: dr. Stefan Kraut, Logatec. Skupaj 798 kron. — Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident juž. žel. v p., Dunaj III. Reisnerstrasse 27.

Razne vesti.

* **Kulturni boj na Španskem.** Civilne oblasti so obvestile priorje španskih samostanov, da jih bodo s silo pritirale k sodiščem, ako ne bodo protokolov o prebivalcih samostanov prostovoljno oddali.

* **Lopuhin pomiloščen.** V Sibirijo izgnani bivši šef tajne policije Lopuhin je bil pomiloščen. Ko se vrne iz prognanstva, ga vlada zopet službeno nastavi, kot preje.

Pojednostavljenje dunajskega časa. Na Dunaju se je sestavilo društvo, ki si je stavilo nalogo, ustvariti elektriški urni sistem, kateri bi se dal v vseh kulturnih državah patentirati. Na čelu tega konsorcija stojita profesor tehniške visoke šole dr. Maks Reithofer in dvorni urar Franc Moravec. Vsak naročnik dobi zastojnik elektriško uro, ki je v zvezi s centralo, katera jo straži in oskrbuje. Ker bodo vse javne ure s časom tudi priklopljene centrali, bode časovno računanje na Dunaju postalo enotno.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila. Ban Tomašić demisijski. Hrvatski sabor bo razpuščen. Nove volitve se bodo vršile v znamenju boja proti koaliciji.

Dunaj, 17. julija. Hrvatski ban Tomašić je podal danes demisijo. Koalicija je sicer odstopila od vseh svojih državnopravnih zahtev, zahtevala je le odločno odstranitev Slavka Araničkega iz sedanje službe. Toda ban ni hotel ustreči niti tej želji hrvatskih delegatov. Ker so poslanci le vstrajali pri svoji zahtevi, je ban Tomašić takaj podal demisijo. Ogrski ministrski predsednik grof Hedervary odide najbrže že danes ponoči k kralju v Ischl, da mu takoj poroča o Tomašićevi demisiji.

Dunaj, 17. julija. V tukajšnjih vladnih krogih prevladuje mnenje, da kralj demisije hrvatskega bana Tomašića nikakor ne bo sprejel. Nasprotno, ban bo dobil od kralja pooblastilo za takojšnji razpust hrvatskega sabora. Nove volitve bodo razpisane takoj v začetku jeseni in se bodo vršile v znamenju boja proti kandidatom hrvatsko-srbske koalicije. Vlada bo uporabila v to svrhu vsa sredstva, kolikor jih bo imela na razpolago. Ker so ravno srbski samostanci stavili predlog, da se mora Aranički odpustiti iz službe in pri tem svojem predlogu tudi odločno vstrajali, bo skušal ban oživiti starosrbsko stranko izza banovanja sedanjega ogrskega ministrskega predsednika Khvena-Hedervarya.

Naslov kneza Nikole.

Dunaj 17. julija. Črnogorski knez Nikola si bo povodom svojega petdesetletnega vladarskega jubileja nadal sledeči naslov: V Boğu Kristu pravoslavni srbski kralj v Črnigori. Ta naslov se v tukajšnjih krogih komentira na najrazličnejše načine. Ker v naslovu ni omenjena nobena prestolica, si to na Dunaju razlagajo tako, da se hoče knez imenovati „kralj vseh Srbov“, kar bi bilo odločno naperjeno proti srbskemu kralju Petru v Beogradu.

Čehi in vseslovanski gospodarski kongres v Ljubljani.

Brno, 17. julija. Za vseslovanski gospodarski kongres v Ljubljani, ki se bo vršil 14. in 15. avgusta, vlada med moravskimi Čehi velikansko navdušenje. Priglašeno je že nebroj udeležnikov iz vseh krajev dežele. Moravski Čehi se bodo pripeljali v Ljubljano s posebnim vlakom. Po zaključitvi kongresa odidejo vsi moravski gostje v Trst, da si ogledajo tamkajšnji trgovski promet.

Sestanek cesarja Viljema z ruskim carjem.

Berolin, 17. julija. Kakor je zvedel naš korespondent, je vest o predstojećem sestanku nemškega cesarja Viljema z ruskim carjem Nikolajem in sicer v finskih vodah, popolnoma neresnična. Sestanek je nemogoč že zaradi tega, ker se bo car že preje izkrcal, predno bo Viljem prispel v finske vode.

Spopadi pri Solunu.

Solun, 17. julija. Tukajšnje turške čete so imele pri Mibri več spopadov z uporniki. Vsi ujetniki bodo prišli pred vojno sodišče in bodo najstrožje kaznovani. Ladija Šam je s 32 topovi odjadrala proti Solunu.

Atentat na kralja Alfonza.

Madrid, 17. julija. Vest, da bi bil na kralja Alfonza pri Segoviu poskušen atentat, se sedaj uradno dementuje.

Tajna zveza „Japidzi“.

Carigrad, 17. julija. Splošno se domneva, da sta bila tudi albanska poslanca Ismail Kemal in Mufid člana tajne zveze „Japidzi“. Zaradi tega se vrši proti imenovanima poslancema sedaj velika preiskava. Bivši konzul Mehmed Ali je nenadoma zbežal. Policija je aretirala tudi voditelja demokratske stranke dr. Ibrahim Temeo, katerega sumničijo, da je omogočil albanskemu poslancu Nasifu beg. Temeo pride pred vojno sodišče. Na konfiscirani proskripcijski listi je stalo 15 imen samih mladoturških voditeljev, med temi tudi zbornični predsednik.

Branitev Fererrja.

Madrid, 17. julija. Včeraj je bila zbornica vsled govora radikalca Lerrouxa, katerega so vsi pričakovali z veliko radovednostjo, natlačeno polna poslancev. Radikalca Lerroux je najodločnejše protestiral proti obdolžitvi, da bi njegova stranka povzročila zadnje nemire v Barceloni. Zagovarjal je z veliko navdušenostjo nedolžnost usmrčenega španskega mučenika Francesca Ferrerja in izjavil, da je bila usmritev istega nečloveška, nepostavna in skrajno nepolitična.

Odpoved japonskih trgovskih pogodb.

Petrograd, 17. julija. Japonska name-rava 4. julija 1911. odpovedati vse trgovske pogodbe. Glavni vzrok je ta, ker hoče Japonska popolnoma spremeniti svoje dose-danje tarife in jih znatno zvišati.

Kongres slovanskih socijalnih demokratov v Sofiji.

Sofija, 17. julija. Tukajšnji socijalni demokrati nameravajo sklicati v Sofiji med-narodni kongres vseh slovanskih socijalnih demokratov kot odgovor na vseslovanske slavnosti. Povabiti hočejo tudi zastopnike vseh drugih neslovanskih narodnosti.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Borzna poročila.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani, 16. julija 1910.

Naložbeni papirji.

	denarni	blagovni
40/o majeva renta	94.05	94.25
420/o srebrna renta	97.65	97.85
40/o avstrijska krona renta	93.95	94.15
40/o ogrska	92.15	92.35
40/o kranjsko deželno posojilo	96.50	—
40/o k. o. češke deželne banke	94.25	95.25
50/o rusko državno posojilo	104.05	104.55

Srečke.

Srečke iz leta 1860 1/5	237.—	242.—
„ tiske	325.—	331.—
„ zemeljske I. izdaje	155.50	161.50
„ II.	296.50	302.50
„ ogrske hipotečne	276.25	282.25
„ dunajske komunalne	247.50	253.50
„ avstrijske kreditne	531.—	541.—
„ ljubljanske	526.—	536.—
„ avstrijskega rdečega križa	79.50	83.50
„ ogrskega	64.50	68.50
„ bazilika	38.40	42.40
„ turške	28.55	32.55
	258.25	259.25

Delnice.

Ljubljanske kreditne banke	446.25	447.25
Avstrijskega kreditnega zavoda	671.25	672.25
Dunajske bančne družbe	544.—	545.—
Južne železnice	108.—	109.—
Državne železnice	742.50	743.50
Alpine-Montan	741.75	742.75
1. Hrv. slav. sladkorne družbe	660.—	670.—
Živnostenske banke	261.—	262.—

Valute.

Cekini	11.36	11.38
Marke	117.45	117.65
Franki (Napoleon)	19.07	19.09
Lire	94.75	94.95
Rubliji	253.—	253.75

Mali oglasi.

Odda se velika hladna vinska klet v Spodnji Šiški ob glavni Celovski cesti nasproti občinskega urada št. 82. Več se poizve istotam. Kdor jo želi naj ne zamudi, ker take kleti so redke. 128/5—4

Prodajo se 3 samci in 2 samice (foxterier) ter 3 ovčarski psi (čuvaji) in teh pasem čistokrvni mladici. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 142/3—3

Dobre ohranjeno pohištvo se ceno proda. Naslov pove inseratni biro „Jutra“. 146/2—2

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

V LJUBLJANI, Kongresni trg št. 13

izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znakom

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana

Dejničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielnu in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti.

8/10—1

Največja zaloga najfinejših barv in potrebsčin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

? I ?
I K O
? O ?

Najboljša
ura
sedanjosti:
zлата, srebrna, tula,
in jeklena se dobi samo pri

? I ?
I K O
? O ?

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg.
!! Lastna tovarna ur v Švici !!

? I ?
I K O
? O ?

Tovarniška var-
stvena znamka:
„IKO“.

? I ?
I K O
? O ?

Zdravega dečka sprejem kot

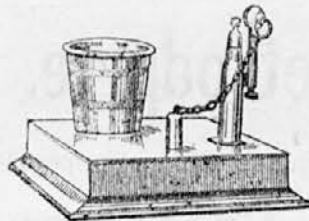
vajenca

v moji knjigovoznici.

Anton Zupančič, Slomškova ulica št. 31,
Ljubljana.

Vi prihranite denar!

**Automatični namizni pri-
žigalnik**

(poraben tudi kot
žepni prižigalnik)
oblastveno zava-
rovan, izvršen iz
krogel avstrijskih
Mannlichovih
pušk.

Lepo darilo! K 3.80 Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII.,
Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po
poštnem povzetju. — P. n. restavratiji in kavarnarji
izjemne cene.

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c. 16

se priporoča za vsa dekoracijska in
tapetniška dela. Divani, otomani, mo-
droci se izdelujejo po najnižji ceni.

Diplomirani krojač Anton Presker

v Ljubljani, Sv. Petra c. 14

priporoča svojo krojačnico in veliko
zalogo oblek. 13/52 10

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, raz-
ličnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih
oprav itd., itd. 6/10—1

Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

„Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

Naprodaj sta dve jako lepi, novi
enonadstropni hiši
z lepim vrtom v Ljubljani. Plačilni po-
goji najugodnejši.
Kje, pove upravništvo „Jutra“.

Sprejme se takoj zanesljiva
blagajničarka
vešča tudi nekaj knjigovodstva in
dva učenca
s primerno šolsko izobrazbo. A. Sušnik,
Zaloška cesta.

Ljubljanske Benetke
so zopet odprte.
Slav. občinstvu se vljudno priporoča
Kavarna „Prešeren“.

Agro-Merkur v Ljubljani
Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8
Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu
AGRO-MERKUR je zadrugam, trgovcem, gostilničarjem, društvom i. t. d. i. t. d.
najboljši vir pri nakupovanju blaga.
Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo-
krmila, semena, stroji in orodja. **Pozor!**
VINA z jamčeno pristna štajerska, istrska,
dolenjska, goriška in vipavska. **SIR-MASLO!**
AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.
Cene ugodne! Postrežba točna! Zahtevajte pravila in cenike! Ponujajte svoje pridelke!

Zavod za pohištvo in dekoracije
FRAN DOBERLET
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.
Ustanovljeno leta 1857. Telefon št. 97.
Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skla-
dišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika
izbera pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme
v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Vsak dan
sveži raki
v restavraciji pri „Zlati ribi“.

Lepa prilika za peke!
Hiša v Lescah na Gorenjskem
s popolnoma opravljeno pekarijo
se proda takoj ali odda
takoj v najem
pod zelo ugodnimi pogoji.
Pekarija je brez konkurence. Hiša
je krita z opeko in ima vodovod.
— Podrobnosti pri lastniku I. Pre-
nerju, trgovcu na Bledu.

Slovenci, prispevajte za Trubarjev spomenik!

Poletni predmeti, damske konfek-
cije, oblačil za gospode in dečke
— ter slamnike in čepice —
70% ceneje
v „Angleškem skladišču oblek“
O. Bernatović
v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Poštne hranilnice št. 49.086. : Telefon št. 135.
Giro račun Avstro-ogrske banke. : Število zadružnih članov čez 600.
Stanje hranil. vlog sklepom 1909 : Varnostni zakladi sklepom 1909
K 3.700.000. : K 160.000.

GLAVNA POSOJILNICA
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Pisarna: Kongresni trg št. 15, Ljubljana
sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih
obrestuje po $4\frac{3}{4}\%$ od dne vložbe do dne vzdige
brez odbitka rentnega davka.
Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje
pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.
Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s su-
rovim oljem.
Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.
Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo- in parnih
strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.
Naprava transporterjev za opekarne po najnovšem sistemu, kakor tudi
aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.
Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni.
Načrte in proračune ne zahtevanje.
D. FAKIN strojno ključavničarstvo in
podjetje za elektr. naprave
Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

Prva kranjska
izvozna pivovarna in sladarna na Vrhniki
priporoča slav. občinstvu svoje najizbornejše izdelke.
Naročila sprejema tudi
„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Delniška glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rezervni fond: K 450.000.
K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2.
301—46 Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.